

vikrîṭāpara-bhāṇḍasya na tatra 'aguru tasya tat
kaçcij jagrāha, tad-vāsi jano vetti na tatra tat. 4
kāshṭhikebhyas tato 'ngārān dṛishṭvāpi krīṇato janān,
sa kālāguru dagdhvā tad aṅgārān akarōj jaḍaḥ. 5
vikrīya 'aṅgāra-mūlyena tac ca, 'āgatya tato grīham
tad eva kauçalam çānsan sa yayau loka-hāsyatām. 6

«kathito 'gurudāhy esha, çrūyatām tilakārshikaḥ:

Babhūva kaçcid grāmīṇo bhūta-prāyaḥ kṛishṭibalaḥ. 7
sa kadācit tilān bhṛishṭvā, bhuktvā svādūn avetya tām,
bhṛishṭān eva 'avapad bhūriṇs tādṛiçotpatti-vāñchayā. 8
bhṛishṭeshu teshv ajāteshu, nashtārtham tam jano 'hasat.

«tilakārshika ukto 'sau, jale 'gni-kshepakam çṛiṇu: 9

Manda-buddhir abhūt kaçcit pumān; niçi sa ca 'ekadā
prabhāte devatā-pūjām karishyann ity acintayat: 10
«upayuktan mama snāna-dhūpādy-artham jalānalau;
«sthāpayāmi tad ekasthau tau, çighram prāpnuyām yathā.» 11
ity ālocya 'ambu kumbhāntaḥ kshiptvā 'agnim samviveça saḥ.
prātaç ca vikshate yāvad, gato 'gnir, nashtam ambu ca. 12
aṅgāra-maline toye dṛishṭe, tasya 'abhavad mukham
tādṛig eva, sahāsasya lokasya 'āsīt punaḥ smitam. 13

«çrutas tvayā 'agnikumbhākhyo, nāsikāropanam çṛiṇu:

Babhūva kaçcit purusho mūrkho mūḍha-matiḥ kvacit. 14
sa bhāryām cipīta-ghrāṇām gurum ca 'uttunga-nāsikam
dṛishṭvā, tasya prasuptasya nāsām chittvā 'agrahīd guroḥ. 15
gatvā ca nāsikām chittvā bhāryāyās, tām aropayat
guru-nāsām mukhe tasyā, na ca tatra 'aruroha sā. 16
evam bhāryā-gurū tena chinna-nāsāv ubhau kṛitau.

«adhunā vana-vāsi ca paçupālo niçamyatām: 17

Paçupālo mahā-mūḍhaḥ ko 'py āsīd dhanavān vane.
tasya dhūrtāḥ samāçṛitya mitratve bahavo 'milan. 18